

NGARONGA O TE PIPIWHARAUROA.

·KI TE ETITA O TE PIPIWHARAUROA.

TENA koe te kai-tuku i Te Pipi kia haere ki nga wahi katoa o te ao, whakaatu ai i nga pouritanga, i nga ngahautanga, i nga auetanga, i nga koanga o ia iwi, o ia hapu, e noho mai nei i nga topito o te ao.

Kua kite iho ahau i te whakahoki a Julian Thompson, o Hauiti mo taku patai mo te ngaronga o te pipiwharaurua i te takurua. E hoa e Tamihana he korero tena kua waimehatia ki nga taringa o nga kaumatua. Anei ia te whakaaro kia takoto tika ki nga taringa o a tapou tamariki e heke iho nei. Inahoki ko te kuaka huihui ai ki te Reinga Wairua, muri iho ka hiki te waewae o te iwi nei ki Oropi. Kua narama tenei i Te Pipi te whakaatu. Kati e hoa mehemea a ka taetae e koe te whakaatu te hekenga o te pipi me te kainga huihuinga i mua o to ratou haerenga whakaatutia e k rua ko to pukapuka, kia noho tika ai te rongoa o te banga tamariki e heke iho nei. A kia haere atu hoki etahi kamakama kia kite i te buukutanga o te pipi ki o motu mahara kua panuitia nei.

Kua korero a W. H. Cooper tetahi tino pakeha o Turanga nei ki au. Ko te pipi kore e hoki ana ki nga motu mahana, engari noho tonu ai i roto i o konei ngabere. He wahi i te matao i kore ai e puta ki waho tangi ai. Tana whakawhanau heeki hoatu ai ki roto o te kohanga a te horirerire mana e awahi. He kohanga tana i kite ai ia i runga o Akarana i te ngahere. Ko te kohanga na te horirerire ko te kua o na te pipiwharaurua nui atu e tuahae o te koka horirerire i reira ki taua kua. He maha ona hoa i kite i te taenga i a ia o tenei kohanga ki te taone i Akarana. Kai te ora katoa ona hoa inaianei. Kaati i konei e te Etita kia pau ai ki roto o tetahi noa ona paihau takoto ai enei rapanga noatanga.

TAMARANGI KINGI.

Waerenga-a-Hika.

TE RAUKAHIKATEA.

HEI te 13 o Tihema mutu ai te kura o Te Kau, e hokihoki ai nga tangata ki o ratou kainga. Ko enei nga tangata i tae mai i tenei tau, ko:— Ropere Tahuri me Mihirini, Tuahangata Pereiha, no Te Arawa; Reweti Kerehoma me Ngahiraka, Makore Taurere me Rawinia, Hori Raiti me Tipina, no Te Arawa; Karira Karaka, no Ngapuhi; Riwai Hiwinui, Poihipi Kohere, Paraone Turei, Ra-

niera Kawhia, no Ngatiporou; Ware Waitai, no Ngatikahungunu; Ernest Cartwright no Ingarangi, i mate ki te moana. Tokorima nga tamariki pakupaku.

Tokowha i uru ki te whakamatautauranga minita pakeha, i puia katoa. Ko Reweti Kohere raua ko Riwai Hiwiui i te turanga tuatoru, e ahei raua te whakapangia hei minita pakeha ina pai raua; ko Ware Waitai i te turanga tuarua, ko E. Cartwright i te turanga tuatahi.

He nui te aroha o nga tangata o Turanga ki te kareti. Ia tau ia tau e tae tonu mai ana he kaata tae wa a Tame Arapata. I tae mai ano he kaata taewa a Paratene Tatae, a Heni Mutuakau me Mere Kingi. He tino aroha tenei ki te Hahi Maori, he kolikohi tino nui.

TE KURA PAE A MAHINA.

KI TE ETITA O TE PIPIWHARAUROA.

EHOA tena koe. Ua aia atu nga kupu nei ki nga purarau o ta tatou manu, kia kite iho ai i ku hoa a Wi Pauro Te Whareatu. E hoa tenei tau panui kua tatu kei toku marae, ko taku whakautu mo to panui tenei. Haiaha i peatia ai me kite i nu iho chara enei kura i a Tamatekapua. I pohehe pea koe kei tawahi a Ratanui ina hoki to korero e mau ake nei, ko te rakenga ki te wai i nga kura o runga i a Te Arawa, he whakahoki ki tawahi koia nei te take i pakangatia ai a heke noa mai nei a Te Arawa ki tenei motu. Ana, rau ano i ki mai kai tawahi tonu atu au kura. E hoa te korero a nga kaumatua o konei i hangaia e Tamatekapua ki te poukoki tona haerenga ki te tahae i nga whakamarumarua o Uenuku, koia nei pea au kura e korero nei, he mea tahae na Tamatekapua nga kura a Uenuku, inahoki te kupu o karakia, "Koi mau noa ki nga poroporo a Nehe, ko Tuhepo ko Tuheao nga kura a Tamatekapua." Mo to korero mo nga waka, e kore rawa au e whakaae atu i u a Te Arawa ki konei, he aha koia te tohu o te unga o to waka ki konei, ko hea koia te awa i u ai to waka? Te korero a nga kaumatua o konei ko Tainui anake te waka i u ki konei, kaore a Te Arawa me etahi atu. Ina hoki nga tohu o Tainui, ko tona takotoranga kei konei, kei konei ona puna e rua, ko Marokawiti te ingoa o tetahi, ko Pohatunui te ingoa o tetahi: kei konei te tataa o Tainui. I heke atu a Houturoa i konei me ona hoa mauria atu ana tona waka a Tainui, u rawa atu ki Kawhia, mahue iho te tangata o runga i a Tainui i konei